

College van Gedeputeerde Staten
Provinciehuis
Abdij 6
4331 BK MIDDELBURG

Oostburg, d.d. 10-04-2024

Geacht College,

Betreft schriftelijke vragen conform Art. 44 van het Reglement van Orde van het Statenlid François Babijn, PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ), m.b.t. 'Inzet elektrische machines bij dijkversterking Hansweert' (+ bijlagen).

Toelichting

Om reden van het feit dat het Provinciaal bestuur een toezichhoudende rol heeft op het Waterschap, stellen wij de hiernavolgende vragen aan uw college aangaande 'Inzet elektrische machines bij dijkversterking Hansweert'.

Vraag

1. Kan uw college bevestigen dat de verzwaring van de dijk bij Hansweert 160 miljoen euro kost en dat dat 55 miljoen meer is dan aanvankelijk gedacht, en dat daar bovenop ook nog 18 miljoen aan rentelasten te verwachten zijn omdat het Waterschap in deze 52 miljoen moet voorfinancieren (zie bijlage)?
2. De Statenfractie van de PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ) heeft vernomen dat de inzet van elektrische machines bij de dijkversterking van Hansweert 3,5 miljoen Euro extra kost; kan uw college dat bevestigen?
3. **(a)** Duurzaamheid nastreven en de uitstoot beperken, daar kunnen wij begrip voor opbrengen, maar naar onze informatie worden de elektrische machines die worden ingezet bij de dijkversterking van Hansweert gevoed door **DIESELAGGREGATEN!!!**; kan uw college dat bevestigen? **(b)** Zo ja, is uw college dan met de Statenfractie van de PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ) van mening dat het hier je reinste **GELDVERKWISTING** betreft, geld dat door onze Zeeuwse inwoners moeten worden opgebracht? **(c)** Zo ja, ziet uw college dan ruimte voor verbetering van de toezichhoudende rol van de provincie Zeeland?

In afwachting van uw beantwoording, verblijven wij.

Hoogachtend,

Statenfractie PARTIJ VOOR ZEELAND (PVZ),
François Babijn, Fractievoorzitter

De dijkversterking Hansweert zet een flinke stap vooruit in de verduurzaming van projecten. De ambitie van de dijkversterking Hansweert om tijdens de aanlegfase het vrijkomen van CO₂ op de bouwplaats zoveel mogelijk te beperken, past binnen de beleidsplannen 2030 van het waterschap. Al bij het uitwerken van de plannen is er in 2021 door het waterschap Scheldestromen samen met de aannemerscombinatie Answest nagedacht over de mogelijkheden om duurzaamheid in het project mee te nemen. Verduurzaming in het ontwerp van de dijk is gericht op alle fasen in de productie keten van grondstofwinning tot aan recycling. Hieronder enkele voorbeelden van deze verduurzamingsstrategie.

Inzet elektrische machines

Voor onze werkzaamheden worden elektrische machines ingezet: 2 kranen en 1 shovel. Een enorme batterij dient als duurzame snellader en kan de machines ter plaatse tijdens het werk opladen. Binnen het werkgebied zijn twee oplaadpunten gerealiseerd om de machines te voorzien van stroom buiten werktijden. Er is een oplaadpunt bij de Kaai en een speciaal ingericht oplaadstation bij het gemaal van Schore. Daarnaast rijdt er een waterstof aangedreven tractor rond, deze kan de duurzame batterij naar de juiste plaats brengen, maar wordt ook ingezet om met een aangekoppelde waterkar eventueel stof (zand) tegen te gaan.

(BRON: website Waterschap Scheldestromen)

Waterschap moet 52 miljoen euro voorschieten voor dijkversterking Hansweert
Door Ilse Bos -8 september 2022

hansweert-dijkversterking

Foto: Dijkversterking bij Hansweert (website Waterschap Scheldestromen).

Het bestuur van Waterschap Scheldestromen stemde op 7 september in met de dijkversterking Hansweert voor in totaal maar liefst 160 miljoen euro. Door een tekort in de landelijke subsidiepot moet het waterschap wel 52 miljoen euro voorschieten voor de dijkversterking.

‘Als gevolg van de prijsstijgingen in de afgelopen periode is het jaarlijkse budget uit het Deltafonds van het Rijk ontoereikend om alle toegekende en geplande subsidies op tijd aan de waterschappen uit te betalen’, noemt het waterschap als reden voor het subsidietekort. Daarom moet het waterschap zo’n 52 miljoen euro, waarvan 18 miljoen euro verwachte rentekosten, voorschieten.

Het waterschap geeft aan dat de subsidiebeschikking kracht en vertrouwen geeft, maar dat tegelijkertijd de extra lasten van voorfinanciering niet volledig voor rekening van het waterschap mag komen. “De wet schrijft voor dat alle waterkeringen in 2050 aan de nieuwste veiligheidsnorm moeten voldoen. Het dagelijks bestuur van Scheldestromen is van mening dat het Rijk hierin meer verantwoordelijkheid moet nemen en de extra lasten van voorfinanciering niet volledig voor rekening van de waterschappen mogen komen, die dit moeten omslaan over hun burgers.”

Zeeland

Met name in Zeeland, met veel dijken en dus een grote waterveiligheidsopgave in combinatie met weinig inwoners, is het ontstane probleem extra nijpend. Dit vraagt om het nemen van verantwoordelijkheid door de Rijksoverheid, gezien het nationale belang van waterveiligheid, aldus het waterschap. De komende periode zal waterschap Scheldestromen hier op diverse bestuurlijke niveaus aandacht voor vragen, zodat het waterschap bij toekomstige dijkversterkingsprojecten niet meer geconfronteerd wordt met extra voorfinancieringskosten. Voor de korte termijn zet het waterschap in op het zo beperkt mogelijk houden van de periode van voorfinanciering voor het project Hansweert.

Uitzonderlijk project

De dijk bij Hansweert voldoet niet aan de veiligheidsnormen en is enkele jaren geleden al afgekeurd. Over een lengte van 5,2 kilometer moet de dijk versterkt

worden door de Projectorganisatie Waterveiligheid (POW), een samenwerking van het waterschap met Rijkswaterstaat. Sinds 2017 is men al begonnen aan de dijkversterking, en nu wordt dat verlengd tot 2027. Philipp Keller, dagelijks bestuurder van het waterschap, noemde de dijkversterking eerder ‘a class of its own’, vanwege de vele uitdagingen. Een groot deel van de dijk ligt daarnaast ook in agrarisch gebied.

Complexe uitvoering

Met de Westerschelde aan de ene kant en de dorpskern Hansweert aan de andere kant, is er weinig ruimte om de dijk te verbreden. Kostbare damconstructies moeten de inwoners op het achterland beschermen. Door een aangrenzend Natura2000- gebied is buitendijks werken niet toegestaan, wat de uitvoering complex gemaakt.

Er zo veel mogelijk rekening gehouden met alle wensen van het dorp en de gemeente.

Duurzaam

De milieubelasting van het project moet met 50% lager uitvallen dan een reguliere dijkversterking. In 2021 is waterschap Scheldestromen samen met de bouwteamannemer gestart met een onderzoek naar verduurzaming in het ontwerp van de dijk. De aanpak is gericht op alle fasen in de productieketen, van grondstofwinning tot aan recycling.

Om de CO₂- uitstoot zoveel mogelijk te beperken, wordt volledig elektrisch materieel ingezet. Het gaat hierbij om twee elektrische graafmachines en naar verwachting één elektrische wiellader inclusief oplaadstation.

Baggerspecie

Er loopt nog een proef om te onderzoeken of de Zeeuwse dijken met uit baggerspecie vervaardigde stenen kan worden bekleed. Vaak is er in de buurt van een dijkverzwarringsproject baggerspecie voor handen, uit onderhoud van watergangen. Door dit afvalmateriaal te mengen met speciale binders is de grondstof voor harde dijkbekleding vaak dichtbij.

Sinds april 2022 worden de door innovatiebureau NETICS ontwikkelde stenen getest tegen het zoute water, de golven en het getij. In juni heeft het bedrijf een innovatieve pers geleverd om de baggerspecie te persen tot zetstenen. Als de proef slaagt, moet vervolgens worden onderzocht hoe de productie van de zetstenen kan worden opgeschaald.

Het idee van steenbekleding van baggerspecie op dijken komt van een jonge Zeeuwse wetenschapper en werd snel door waterschap Scheldestromen omarmd.

Het idee werd genomineerd voor de Waterinnovatieprijs 2019, maar haalde het helaas niet.

(BRON: website Waterforum)

Dit is een nieuwsbericht van

Omroep Zeeland

Vrijdag 2 september 2022, 14:53

Hansweert krijgt duurste dijk van Nederland, dit is waarom

De verzwaring van de dijk bij Hansweert gaat 160 miljoen euro kosten en dat is 55 miljoen meer dan aanvankelijk gedacht. En daarmee wordt het stukje dijk het duurste van Nederland. Om de dijk te kunnen bekostigen, gaat de waterschapsbelasting met 1 procent omhoog.

Bestuurders van waterschap Scheldestromen gaven vrijdagmorgen een toelichting op het grote project. "Er zijn wel grotere en duurdere projecten geweest, maar dan ging het ook om meer kilometers dijk", stelt bestuurder Carla Michielsen. "Dit bedrag is voor een dijk van ruim 5 kilometer, dus ruim 30 miljoen euro per kilometer." En daarmee is de dijk per kilometer de duurste van Nederland.

Grondstoffen en werkzaamheden duurder

De dijkverzwaring bij Hansweert zou in de eerste instantie 'slechts' 105 miljoen euro gaan kosten. Dit voorjaar waarschuwde het Zeeuwse waterschapsbestuur al dat het niet goedkoper kon dan 140 miljoen. En nu komt het uiteindelijke bedrag dus uit op 160 miljoen euro.

Volgens het bestuur is dat grotendeels te wijten aan de gestegen prijzen van arbeid en grondstoffen, zoals staal. Daarnaast zijn de kosten van het project gestegen omdat de nieuwste inzichten over klimaatverandering en de stijging van de zeewaterspiegel zijn meegenomen. "Bovendien mogen we niet in de Westerschelde bouwen, omdat dat beschermd gebied is. Dat brengt ook weer extra kosten met zich mee", legt bestuurder Philipp Keller van Scheldestromen uit.

PFAS maakt project duurder

Ook de verontreiniging van het Westerscheldewater met PFAS maakt het project duurder. Scheldestromen heeft extra onderzoeken moeten doen. "Het blijkt dat er ook PFAS vanuit de Westerschelde over de dijken landinwaarts is gewaaid en grond heeft verontreinigd", zegt bestuurder Carla Michielsen. "Die grond moeten we behandelen. Afgraven en afvoeren was geen optie, dan was het project onbetaalbaar geworden."

De dijkverzwaring bij Hansweert is broodnodig, want volgens de nieuwste veiligheidsnormen is de dijk nu te laag. Hansweert ligt twee tot drie meter onder NAP, waardoor het dorp bij een dijkdoorbraak snel zou onderlopen.

Waterschapsbelasting verhoogd

Waterschap Scheldestromen hoeft het bedrag niet helemaal zelf te betalen. De helft komt voor rekening van het Rijk, veertig procent wordt betaald door de Unie van Waterschappen en tien procent is voor rekening van Scheldestromen zelf. Dat komt dus neer op 16 miljoen euro. Inwoners van Zeeland moeten daaraan meebetalen. Voor hen komt het project neer op 1 procent verhoging van de waterschapsbelasting.

Omroep Zeeland

Bewoners Hansweert kregen eerder al uitleg over dijkverhoging van het waterschap

Het werk aan de dijk bij Hansweert is al jaren in voorbereiding. Het echte werk gaat dit najaar beginnen, waarbij de dijk eind 2026, begin 2027 op de gewenste hoogte moet zijn. Dat betekent dat Hansweert en omgeving nog maar een overstromingsrisico hebben van eens in de 100.000 jaar.

Nu geen tegenvallers meer

Volgens het bestuur van Scheldestromen is het bedrag van 160 miljoen euro nauwkeuriger dan ooit begroot, waarbij tegenvallers al zijn ingecalculeerd. Mochten er toch nog tegenvallers zijn, dan zijn die voor rekening van waterschap Scheldestromen.

Het waterschap moet niet alleen tien procent van de totale som betalen; het moet ook 50 miljoen van het bedrag voorschieten, omdat het Rijksbudget van het zogenoemde Hoogwaterbeschermingsprogramma te weinig in kas heeft. Het Zeeuwse waterschap is daar niet blij mee. "Hier lopen ook andere waterschappen tegenaan, dat ze moeten voorschieten omdat het Rijk zijn begroting niet op orde heeft. We moeten daarover zeker binnenkort met z'n allen om de tafel."